

roku szkolnego (akademickiego), następującym po upływie okresu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 27. 1. Poseł i senator otrzymuje w związku z wykonywaniem mandatu diety poselskie lub senatorskie, obejmujące ponoszone przez niego koszty związane z wykonywaniem mandatu.

2. Diety nie podlegają opodatkowaniu.

3. Diety, o których mowa w ust. 1, są płatne z budżetu państwa, w części dotyczącej odpowiednio Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu.

4. Wysokość oraz zasady wypłacania diet określają wspólnie Prezydium Sejmu i Prezydium Senatu.

Art. 28. Posłowie i senatorowie otrzymują bezpłatnie dzienniki urzędowe i inne oficjalne wydawnictwa i publikacje, zgodnie z wykazami ustalonymi przez Prezydium Sejmu i Prezydium Senatu, a także odpowiednio wszystkie wydawnictwa i druki sejmowe i senackie.

Art. 29. 1. Poseł i senator ma prawo, na terenie całego kraju, do bezpłatnego przejazdu państwowymi środkami komunikacji oraz przelotów w krajowym przewozie lotniczym, a także do bezpłatnych przejazdów środkami masowej komunikacji miejskiej.

2. Właściwi ministrowie, za zgodą Prezydium Sejmu i Prezydium Senatu, określają szczegółowe warunki korzystania z tych uprawnień.

Art. 30. 1. Posłowie wydaje się legitymację poselską.

2. Senatorowi wydaje się legitymację senatorską.

3. Wzory legitymacji określają odpowiednio Prezydium Sejmu i Prezydium Senatu.

Art. 31. 1. Prezydium Sejmu i Prezydium Senatu udziela odpowiednio posłom i senatorom niezbędnej pomocy w ich pracy, czuwa nad wykonywaniem przez posłów i senatorów obowiązków parlamentarnych, jak również nad wykonywaniem wobec nich przez organy państwowe i inne jednostki organizacyjne obowiązków określonych w ustawie.

2. Kancelaria Sejmu i Kancelaria Senatu zapewnia i organizuje odpowiednio właściwą obsługę posłów i senatorów w wykonywaniu ich obowiązków oraz pomoc merytoryczną, zwłaszcza w zakresie dostępu do opracowań fachowych, literatury i ekspertyz, a także organizacyjne i materialno-techniczne warunki ich realizacji.

3. Zadania Prezydium Sejmu i Kancelarii Sejmu oraz Prezydium Senatu i Kancelarii Senatu w zakresie wskazanym w ust. 1 i 2 określają szczegółowo odpowiednio regulamin Sejmu i regulamin Senatu.

Art. 32. 1. Kancelaria Sejmu i Kancelaria Senatu zapewnia posłom i senatorom oraz byłym posłom i byłym senatorom, w uzasadnionych wypadkach, pomoc socjalną.

2. Zasady i formy pomocy, o której mowa w ust. 1, określają odpowiednio Prezydium Sejmu i Prezydium Senatu.

80

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU

z dnia 22 lutego 1991 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych.

1. Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 9 marca 1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 17, poz. 99 i z 1991 r. Nr 2, poz. 6) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 24, poz. 122), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

1) ustawami: z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 45, poz. 289), z dnia 29 czerwca 1983 r. o poprawie gospodarki przedsiębiorstwa państwowego oraz o jego upadłości (Dz. U. Nr 36, poz. 165), z dnia 21 lipca 1983 r. o szczególnej regulacji prawnej w okresie przewycięzania kryzysu społeczno-ekonomicznego oraz

o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 39, poz. 176), z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242), z dnia 15 listopada 1984 r. o łączności (Dz. U. Nr 54, poz. 275), z dnia 23 października 1987 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących funkcjonowanie gospodarki narodowej (Dz. U. Nr 33, poz. 181) — objętych jednolitym tekstem ustalonym obwieszczeniem Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 7 listopada 1987 r. (Dz. U. Nr 35, poz. 201),

2) ustawą z dnia 24 lutego 1989 r. o niektórych warunkach konsolidacji gospodarki narodowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 10, poz. 57),

- 3) ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. o zmianie ustawy — Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 20, poz. 107),
 - 4) ustawą z dnia 9 marca 1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 17, poz. 99),
 - 5) ustawą z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298),
 - 6) ustawą z dnia 20 grudnia 1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1991 r. Nr 2, poz. 6)
- oraz z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania niniejszego jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

- 1) tytułu rozdziału 14 Przepisy przejściowe i końcowe oraz art. 67—70 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 24, poz. 122) w brzmieniu:

„Art. 67. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy organami założycielskimi przedsiębiorstw państwowych stają się naczelne, centralne lub terenowe organy administracji państwowej, które sprawowały nadzór nad tymi przedsiębiorstwami.

2. Podmioty gospodarcze, wpisane w dniu wejścia w życie ustawy do rejestru przedsiębiorstw państwowych, stają się z mocy prawa przedsiębiorstwami państwowymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. Organy prowadzące dotychczas rejestr przedsiębiorstw przekażą ten rejestr wraz z należącą do niego dokumentacją, w terminie trzech miesięcy od daty wejścia w życie ustawy, właściwym sądom, ustalonym w trybie przepisu art. 19 ust. 2. Do dnia przekazania tego rejestru organy te prowadzą rejestr na dotychczasowych zasadach.

4. Zjednoczenia przedsiębiorstw państwowych podlegają zniesieniu na zasadach oraz w trybie i terminie ustalonych przez Radę Ministrów.

Art. 68. 1. Dyrektorzy przedsiębiorstw państwowych w okresie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy przedłożą ogólnym zebraniom załóg projekty statutów przedsiębiorstw.

2. Ogólne zebrania załóg uchwalą statuty przedsiębiorstw w okresie jednego miesiąca od dnia przedłożenia projektu.

Art. 69. 1. Traci moc dekret z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111).

2. Przepisy wykonawcze, wydane na podstawie dekretu wymienionego w ust. 1, zachowują moc do czasu zastąpienia ich przepisami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy, o ile nie są z nią sprzeczne.

3. Do czasu wydania ustawy, o której mowa w art. 14 ust. 2, w sprawach tych stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Do czasu wydania ustaw przewidzianych w art. 51 ust. 1 oraz dostosowania ustaw wymienionych w tym przepisie do postanowień niniejszej ustawy do przedsiębiorstw państwowych stosuje się przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z tej ustawy.

Art. 70. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1981 r.”,

- 2) art. 18 ustawy z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 45, poz. 289) w brzmieniu:

„Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.”,

- 3) art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1983 r. o poprawie gospodarki przedsiębiorstwa państwowego oraz o jego upadłości (Dz. U. Nr 36, poz. 165) w brzmieniu:

„Art. 47. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1983 r.”,

- 4) art. 25 ustawy z dnia 21 lipca 1983 r. o szczególnej regulacji prawnej w okresie przewycięzania kryzysu społeczno-ekonomicznego oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 39, poz. 176) w brzmieniu:

„Art. 25. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że przepisy rozdziału 1 ustawy stosuje się począwszy od dnia zniesienia stanu wojennego, wprowadzonego uchwałą Rady Państwa z dnia 12 grudnia 1981 r. w sprawie wprowadzenia stanu wojennego ze względu na bezpieczeństwo Państwa i zawieszono uchwałą Rady Państwa z dnia 19 grudnia 1982 r. w sprawie zawieszenia stanu wojennego.”,

- 5) art. 76 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242) w brzmieniu:

„Art. 76. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1985 r.”,

- 6) art. 87 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o łączności (Dz. U. Nr 54, poz. 275) w brzmieniu:

„Art. 87. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 1985 r.”,

- 7) art. 19 i 23 ustawy z dnia 23 października 1987 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady funkcjonowania gospodarki narodowej (Dz. U. Nr 33, poz. 181) w brzmieniu:

„Art. 19. Istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zrzeszenia, utworzone w trybie art. 60 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 22, ulegają likwidacji w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, chyba że terminy ich likwidacji upływają wcześniej.”

„Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że przepisy art. 11 pkt 9 i pkt 13 lit. b) wchodzi w życie z dniem 31 marca 1988 r., a przepisy art. 3, art. 5 pkt 5 i 6, art. 7, art. 8 pkt

2, art. 9, 10 i 14 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1988 r.”,

- 8) art. 17 ustawy z dnia 24 lutego 1989 r. o niektórych warunkach konsolidacji gospodarki narodowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 10, poz. 57) w brzmieniu:

„Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że art. 1 i 2 oraz art. 4—7 obowiązują do dnia 31 grudnia 1990 r.”,

- 9) art. 7 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. o zmianie ustawy — Kodeks pracy o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 20, poz. 107) w brzmieniu:

„Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 1989 r.”,

- 10) art. 2—7 i 9 ustawy z dnia 9 marca 1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 17, poz. 99 i z 1991 r. Nr 2, poz. 6) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Stosunek pracy dyrektora przedsiębiorstwa państwowego powołanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wygasa z upływem dwóch lat od dnia jej wejścia w życie, jeżeli nie ustanie wcześniej.

2. Stosunek pracy dyrektora przedsiębiorstwa państwowego, powołanego w okresie trzech lat przed wejściem w życie niniejszej ustawy z zachowaniem wymagań art. 39 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, jeżeli nie ustanie wcześniej, wygasa z upływem 5 lat od daty powołania.

3. W wypadkach ustania stosunku pracy dyrektora przedsiębiorstwa państwowego, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje mu odprawa na zasadach określonych w art. 39⁴ ustawy wymienionej w art. 1. Odprawa nie przysługuje, jeżeli dyrektor był powołany na 5 lat i stosunek pracy ustał z upływem tego okresu lub gdy bezpośrednio po ustaniu stosunku pracy został powołany ponownie na to samo stanowisko.

4. Zasady wynagradzania dyrektorów powołanych przed dniem wejścia w życie ustawy ustala Rada Ministrów. Prowizja, o której mowa w art. 39⁸ ustawy o przedsiębiorstwach państwowych, przysługuje również dyrektorom powołanym przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 3. W ustawie z dnia 25 września 1981 r. o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (Dz. U. Nr 24, poz. 123, z 1986 r. Nr 17, poz. 88, z 1987 r. Nr 33, poz. 181 i z 1989 r. Nr 10, poz. 57) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Z zastrzeżeniem art. 39⁸ ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1987 r. Nr 35, poz. 201, z 1989 r. Nr 10, poz. 57 i Nr 20, poz. 107 oraz z 1990 r. Nr 17, poz. 99) działalność w radzie pracowniczej

przedsiębiorstwa oraz w radzie pracowniczej zakładu ma charakter społeczny.”;

- 2) w art. 24 w ust. 1:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wyrażanie zgody na utworzenie lub przystąpienie do spółki handlowej lub innej struktury organizacyjnej przewidzianej przepisami prawa bądź nabycie jej udziałów (akcji), jak również podejmowanie uchwał w sprawie wystąpienia z takiej struktury, żądania jej rozwiązania lub zbycia jej udziałów (akcji).”

b) dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) wyrażanie zgody na odstąpienie od przeprowadzenia przetargu przy oddawaniu składników majątku przedsiębiorstwa osobom prawnym lub fizycznym do korzystania, w formie przewidzianej w prawie cywilnym, w celu prowadzenia działalności gospodarczej, jak również wyrażanie zgody na oddanie środków trwałych stanowiących składniki majątku przedsiębiorstwa do korzystania osobom prawnym lub fizycznym.”

c) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) wyrażanie zgody na zbywanie środków trwałych stanowiących przedmiot stałego użytku przedsiębiorstwa oraz na dokonanie darowizny.”;

- 3) art. 34 skreśla się.

Art. 4. W ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania (Dz. U. z 1988 r. Nr 28, poz. 196 oraz z 1989 r. Nr 35, poz. 192 i Nr 48, poz. 261) w art. 1:

- 1) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, po porozumieniu z ogólnokrajowymi organizacjami związkowymi, określa zasady wynagradzania kierowników i tymczasowych kierowników zakładów pracy, wymienionych w ust. 1 pkt 2—4, 6 i 7, z zastrzeżeniem ust. 7. Zasady wynagradzania kierowników jednostek wymienionych w pkt 1 i 5 regulują odrębne przepisy.”;

- 2) w ust. 7 skreśla się liczbę „5”.

Art. 5. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 3, poz. 10 i Nr 74, poz. 437) w art. 16 ust. 2 i 3 skreśla się.

Art. 6. 1. W ustawie z dnia 24 lutego 1989 r. o niektórych warunkach konsolidacji gospodarki narodowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 10, poz. 57) art. 1—7, 10 oraz w art. 16 ust. 2 skreśla się.

2. Postępowanie w sprawach prowadzonych na zasadach i w trybie określonych na podstawie art. 4 lub art. 7 ustawy, o której mowa w ust. 1, nie zakończone w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, toczy się na zasadach i w trybie określonych w ustawie o przedsiębiorstwach państwowych.
3. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Rada Ministrów przedstawi Sejmowi informację o wykorzystaniu uprawnień wynikających z przepisów art. 1—7 ustawy, o której mowa w ust. 1.
- Art. 7. 1.** Traci moc ustawa z dnia 29 czerwca 1983 r. o poprawie gospodarki przedsiębiorstwa państwowego oraz o jego upadłości (Dz. U. z 1986 r. Nr 8, poz. 46 i z 1989 r. Nr 3, poz. 10).
2. Do postępowania o poprawie gospodarki przedsiębiorstwa państwowego lub o upadłości, wszczętego przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.”
- „Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”
- 11) art. 49 ust. 2 i art. 51 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298) w brzmieniu:
- Art. 49.** „2. Nie zakończone postępowanie likwidacyjne przedsiębiorstwa państwowego, wszczęte na podstawie art. 29 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych, kontynuuje się na podstawie ustawy niniejszej.”
- „Art. 51. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”
- 12) art. 4—6 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1991 r. Nr 2, poz. 6) w brzmieniu:
- „Art. 4. 1. Przedsiębiorstwa państwowe utworzone przez terenowe organy administracji państwowej na podstawie uchwał rad narodowych pozostają nadal przedsiębiorstwami państwowymi, o ile nie stały się na podstawie odrębnych przepisów mieniem komunalnym.
2. W stosunku do przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 1, uprawnienia i obowiązki organu założycielskiego pełni właściwy wojewoda, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W stosunku do wspólnych przedsiębiorstw państwowych utworzonych przez terenowe organy administracji państwowej na podstawie uchwał rad narodowych uprawnienia i obowiązki organu założycielskiego pełni wojewoda właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa.
- Art. 5. 1.** Uprawnienie do prowizji, o której mowa w art. 39⁸ ustawy o przedsiębiorstwach państwowych, przysługuje od dnia 1 kwietnia 1990 r.
2. Uprawnienie do prowizji od zysku na zasadach określonych w art. 39⁸ za okres od dnia 1 kwietnia 1990 r. do dnia 31 grudnia 1990 r. przysługuje również członkom rad pracowniczych.
- Art. 6.** Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

Minister Przemysłu: w z. *Z. Miedziarek*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Przemysłu z dnia 22 lutego 1991 r. (poz. 80)

USTAWA

z dnia 25 września 1981 r.

o przedsiębiorstwach państwowych.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Przedsiębiorstwo państwowe jest samodzielnym, samorządnym i samofinansującym się podmiotem gospodarczym posiadającym osobowość prawną.

Art. 2. 1. Organy przedsiębiorstwa samodzielnie podejmują decyzje oraz organizują działalność we wszystkich sprawach przedsiębiorstwa, zgodnie z przepisami prawa i w celu wykonania zadań przedsiębiorstwa.

2. Organy państwowe mogą podejmować decyzje w zakresie działalności przedsiębiorstwa państwowego tylko w wypadkach przewidzianych przepisami ustawowymi.

Art. 3. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi zakres stosowania przepisów ustawy do przedsiębiorstw państwowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz Ministrowi Finansów i Narodowemu Bankowi Polskiemu, a także przedsiębiorstw podległych Ministrowi Sprawiedliwości, działających przy zakładach karnych.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi również zakres stosowania przepisów ustawy do przedsiębiorstw państwowych wykonujących w całości lub w przeważającej części zadania dla potrzeb obronności i bezpieczeństwa Państwa, a także do wykonujących te zadania jednostek organizacyjnych innych przedsiębiorstw.

Art. 4. 1. Przepisów ustawy, z wyjątkiem przepisów o rejestrze przedsiębiorstw państwowych oraz o prowizji od zysku przedsiębiorstwa państwowego, nie stosuje się do:

- 1) przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”,
- 2) przedsiębiorstwa państwowego „Porty Lotnicze”,
- 3) przedsiębiorstwa państwowego Polskie Linie Lotnicze „Lot”.

2. Przepisów ustawy, z wyjątkiem przepisów o rejestrze przedsiębiorstw państwowych, nie stosuje się do:

- 1) banków,
- 2) przedsiębiorstw państwowych tworzonych na podstawie art. 6 ust. 2 lit. a) ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o państwowym gospodarstwie leśnym (Dz. U. Nr 63,

poz. 494, z 1950 r. Nr 49, poz. 448, z 1971 r. Nr 27, poz. 249, z 1974 r. Nr 24, poz. 142, z 1982 r. Nr 7, poz. 54 i z 1989 r. Nr 35, poz. 192).

Rozdział 2

Tworzenie przedsiębiorstw państwowych

Art. 5. Przedsiębiorstwa państwowe mogą być tworzone jako:

- 1) przedsiębiorstwa działające na zasadach ogólnych,
- 2) przedsiębiorstwa użyteczności publicznej.

Art. 6. 1. Przedsiębiorstwa użyteczności publicznej mają przede wszystkim na celu bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb ludności. W szczególności przedsiębiorstwa te mają na celu produkcję lub świadczenie usług w zakresie:

- 1) inżynierii sanitarnej,
- 2) komunikacji miejskiej,
- 3) zaopatrzenia ludności w energię elektryczną, gazową i ciepłą,
- 4) zarządu państwowymi zasobami lokalowymi,
- 5) zarządu państwowymi terenami zielonymi,
- 6) zarządu uzdrowiskami,
- 7) usług pogrzebowych i utrzymania urządzeń cmentarnych,
- 8) usług kulturalnych.

2. Organ założycielski, w granicach obowiązujących przepisów, określa zakres i warunki, na jakich przedsiębiorstwa użyteczności publicznej obowiązane są świadczyć usługi na rzecz ludności.

3. Organ założycielski ma obowiązek dotowania działalności przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, którego działalność jest nierentowna, ale konieczna ze względu na potrzebę zaspokajania potrzeb ludności.

4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa warunki i zasady działania przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

Art. 7. 1. Przedsiębiorstwa państwowe tworzą:

- 1) naczelne oraz centralne organy administracji państwowej,
 - 2) Narodowy Bank Polski i banki państwowe,
- zwane w dalszych przepisach ustawy organami założycielskimi.

2. W uzasadnionych wypadkach inny organ państwowy niż organ określony w ust. 1 może utworzyć przedsiębiorstwo państwowe po porozumieniu z naczelnym lub centralnym organem administracji państwowej właściwym ze względu na rodzaj działalności tworzonego przedsiębiorstwa.

3. Akt o utworzeniu przedsiębiorstwa określa jego nazwę, rodzaj, siedzibę i przedmiot działania.

4. Akt o utworzeniu przedsiębiorstwa użyteczności publicznej może określać również zasady i warunki powoływania zakładów, filii, oddziałów oraz innych wewnętrznych jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa, które sporządzają bilans.

Art. 8. Organ założycielski może w drodze porozumienia z innym organem uprawnionym do tworzenia przedsiębiorstw państwowych lub z wojewodą przekazać na jego rzecz uprawnienia i obowiązki organu założycielskiego w stosunku do określonego przedsiębiorstwa państwowego.

Art. 9. 1. Utworzenie przedsiębiorstwa państwowego poprzedza postępowanie przygotowawcze, które ma na celu zbadanie i ocenę potrzeby oraz warunków utworzenia przedsiębiorstwa.

2. Organ zamierzający utworzyć przedsiębiorstwo państwowe powołuje w tym celu zespół przygotowawczy, który dokonuje niezbędnych ustaleń i przedstawia swoją opinię.

Rozdział 3

Przedsiębiorstwa mieszane

Art. 10. 1. Organy administracji państwowej mogą tworzyć i likwidować przedsiębiorstwa międzynarodowe wspólnie z innymi państwami.

2. Warunki tworzenia i likwidowania oraz zasady funkcjonowania takich przedsiębiorstw określają porozumienia i umowy między zainteresowanymi państwami.

Art. 11. Przedsiębiorstwo państwowe wspólnie z innymi osobami prawnymi, a także osobami fizycznymi, może w celach gospodarczo uzasadnionych tworzyć jednostki gospodarcze, przewidziane w przepisach prawa.

Rozdział 4

Statut przedsiębiorstwa

Art. 12. 1. Statut przedsiębiorstwa reguluje strukturę organizacyjną przedsiębiorstwa oraz inne sprawy przewidziane w niniejszej ustawie.

2. Statut uchwała ogólne zebranie pracowników na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa.

Art. 13. 1. Zatwierdzenia przez organ założycielski wymagają statuty następujących przedsiębiorstw państwowych:

- 1) użyteczności publicznej,
- 2) handlu zagranicznego,
- 3) stacji radiowych i telewizyjnych, przemysłu teleelektronicznego, transportu samochodowego i budownictwa łączności,
- 4) Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz zakładów naprawczych taboru kolejowego.

2. Podjęcie decyzji w sprawie zatwierdzenia statutu powinno nastąpić w możliwie krótkim terminie, nie dłuższym jednak niż 3 miesiące od przedłożenia statutu organowi założycielskiemu.

Rozdział 5

Rejestr przedsiębiorstw państwowych

Art. 14. 1. Przedsiębiorstwo państwowe podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych.

2. Organami rejestracyjnymi są sądy. Właściwość tych sądów, w trybie określonym w przepisach o ustroju sądów powszechnych, ustala Minister Sprawiedliwości.

Art. 15. 1. Do wniosku o wpis przedsiębiorstwa państwowego do rejestru przedsiębiorstw państwowych dołącza się odpis aktu o utworzeniu przedsiębiorstwa, statut oraz inne dokumenty, których złożenia wymagają przepisy wydane na podstawie niniejszej ustawy oraz przepisy szczególne.

2. Organ rejestracyjny bada zgodność z prawem treści dokumentów stanowiących podstawę dokonania wpisu do rejestru.

3. Rejestr przedsiębiorstw państwowych jest dostępny dla osób mających w tym interes prawny, z wyłączeniem danych objętych tajemnicą państwową i gospodarczą.

Art. 16. Przedsiębiorstwo państwowe uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru.

Art. 17. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi zasady i sposób prowadzenia rejestru przedsiębiorstw państwowych, dane podlegające wpisowi do tego rejestru, wymagania dla wniosku o wpis do rejestru, tryb postępowania przy dokonywaniu wpisów, zmian i skreśleń w rejestrze, zasady udostępniania rejestru oraz wypadki i warunki wydawania odpisów i wyciągów z tego rejestru.

Rozdział 6

Łączenie, podział i likwidacja przedsiębiorstw

Art. 18. 1. Łączenie i podział przedsiębiorstwa państwowego utworzonego w trybie określonym w art. 7 zarządza organ założycielski z własnej inicjatywy, za zgodą rady pracowniczej bądź na wniosek rady pracowniczej przedsiębiorstwa lub na wniosek kierownika zakładu przedsiębiorstwa wielozakładowego, poparty przez radę pracowniczą zakładu lub nie mniej niż 50% załogi zakładu, w którym nie ma rady pracowniczej.

2. W celu lepszego wykorzystania środków produkcji oraz poprawy efektywności gospodarki właściwy ze względu na przedmiot działania przedsiębiorstw minister może podejmować decyzje w sprawie podziału przedsiębiorstwa państwowego:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na wniosek organu założycielskiego lub rady pracowniczej przedsiębiorstwa,
- 3) na wniosek rady pracowniczej i kierownika zakładu sporządzającego bilans lub kierownika takiego zakładu, w którym nie ma rady pracowniczej,

po zasięgnięciu opinii organu założycielskiego oraz organów przedsiębiorstwa. Od decyzji tych przysługuje sprzeciw na podstawie art. 63.

Art. 19. 1. Likwidacja przedsiębiorstwa państwowego może nastąpić, jeżeli:

- 1) zysk przedsiębiorstwa, po opłaceniu podatku dochodowego, nie wystarcza na opłacenie dywidendy,

2) prawomocnym wyrokiem sądu lub ostateczną decyzją administracyjną zakazano przedsiębiorstwu działania we wszystkich dziedzinach objętych dotychczasowym przedmiotem działania, a przedsiębiorstwo nie podjęło działalności w innej dziedzinie,

3) z wnioskiem takim zwróci się komisja naprawcza,

4) ponad połowę wartości majątku przedsiębiorstwa łącznie:

- a) stanowią udziały, inne tytuły uczestnictwa w spółkach lub obligacje,
- b) oddano do używania innym osobom na podstawie umów prawa cywilnego.

2. Decyzję o likwidacji podejmuje organ założycielski z własnej inicjatywy bądź na wniosek rady pracowniczej przedsiębiorstwa, o ile Minister Finansów nie zgłosił sprzeciwu w terminie dwóch tygodni.

Art. 20. Od decyzji organu założycielskiego, o której mowa w art. 19, radzie pracowniczej i dyrektorowi przedsiębiorstwa przysługuje sprzeciw w trybie art. 63.

Art. 21. Zarządzenie likwidacji przedsiębiorstwa państwowego na podstawie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych następuje w porozumieniu z Ministrem Przekształceń Własnościowych.

Art. 22. 1. Projekt dokonania połączenia, podziału oraz likwidacji przedsiębiorstwa państwowego przedstawia się ogólnemu zebraniu pracowników lub radzie pracowniczej przedsiębiorstwa oraz związkowi zawodowemu działającemu w przedsiębiorstwie w celu uzyskania opinii.

2. W wypadku wniosku o likwidację przedsiębiorstwa opinia może zawierać propozycje zmierzające do wyrowadzenia przedsiębiorstwa z trudnej sytuacji gospodarczej.

Art. 23. 1. Przed podjęciem decyzji o połączeniu, podziale lub likwidacji przedsiębiorstwa przeprowadza się postępowanie przygotowawcze.

2. Do przeprowadzenia postępowania przygotowawczego organ założycielski powołuje zespół przygotowawczy. Zespół ten ma zbadać przyczyny, cel, potrzebę i warunki zamierzonych zmian organizacyjnych oraz przedstawić opinię.

Art. 24. 1. Przedsiębiorstwo państwowe może być postawione w stan upadłości.

2. Warunki, zasady i tryb postępowania upadłościowego określają przepisy odrębnej ustawy.

Art. 25. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa warunki i tryb łączenia, podziału i likwidacji przedsiębiorstw państwowych.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje gwarantowanych przez Skarb Państwa roszczeń pracowniczych, utrzymujących się lub powstających po likwidacji przedsiębiorstwa państwowego, w tym także likwidacji na podstawie ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, oraz zasady ich zaspokojenia.

Rozdział 7

Organizacja przedsiębiorstwa państwowego

Art. 26. 1. Tworzenie zakładów i innych jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa państwowego, system kontroli wewnętrznej, stosunki prawne między jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład przedsiębiorstwa oraz zasady występowania w stosunkach prawnych z innymi jednostkami organizacyjnymi określa statut przedsiębiorstwa.

2. W przedsiębiorstwie wielozakładowym zakres praw i obowiązków zakładów powinien odpowiadać charakterowi ich działalności oraz warunkom i potrzebom.

Art. 27. 1. Regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa państwowego określa szczegółowo zakres działania, podział czynności i odpowiedzialność osób pełniących funkcje kierownicze i samodzielne w przedsiębiorstwie.

2. Regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa ustala dyrektor po zasięgnięciu opinii rady pracowniczej.

Art. 28. 1. Statut przedsiębiorstwa państwowego może przewidywać powołanie jako organów doradczych i opiniodawczych dyrektora — kolegium przedsiębiorstwa oraz rady techniczno-ekonomicznej.

2. Członków tych organów powołuje dyrektor przedsiębiorstwa.

Art. 29. 1. Statut przedsiębiorstwa może przewidywać powołanie przez dyrektora przedsiębiorstwa komisji do rozstrzygania sporów majątkowych między jednostkami organizacyjnymi, wchodzącymi w skład przedsiębiorstwa.

2. Komisji przewodniczy radca prawny przedsiębiorstwa.

3. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, orzeczenie komisji jest ostateczne.

Rozdział 8

Organy przedsiębiorstwa państwowego

Art. 30. Organami przedsiębiorstwa państwowego są: ogólne zebranie pracowników (delegatów), rada pracownicza i dyrektor przedsiębiorstwa.

Art. 31. Kompetencje ogólnego zebrania pracowników (delegatów) i rady pracowniczej określa ustawa o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego.

Art. 32. 1. Dyrektor przedsiębiorstwa państwowego zarządza przedsiębiorstwem i reprezentuje je na zewnątrz.

2. Dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, działając zgodnie z przepisami prawa, podejmuje decyzje samodzielnie i ponosi za nie odpowiedzialność.

Art. 33. 1. Dyrektora przedsiębiorstwa państwowego powołuje rada pracownicza.

2. W przedsiębiorstwach nowo organizowanych pierwszego dyrektora przedsiębiorstwa powołuje organ założycielski. W tym samym trybie organ założycielski może powołać dyrektora, jeżeli rada pracownicza przedsiębiorstwa w terminie 6 miesięcy nie wykorzystwała uprawnień przewidzianych w ust. 1.

3. Do czasu powołania dyrektora w przedsiębiorstwach nowo organizowanych organ założycielski może wyznaczyć tymczasowego kierownika przedsiębiorstwa na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. Przepis ten nie narusza uprawnienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym ust. 2.

Art. 34. 1. Dyrektora przedsiębiorstwa użyteczności publicznej powołuje i odwołuje organ założycielski.

2. Od decyzji organu założycielskiego, o której mowa w ust. 1, przysługuje radzie pracowniczej sprzeciw w trybie art. 63.

Art. 35. 1. Dyrektora przedsiębiorstwa powołuje się spośród kandydatów wyłonionych w drodze konkursu. Powołanie dyrektora bez przeprowadzenia konkursu jest nieważne.

2. W skład komisji konkursowej wchodzi trzy osoby wskazane przez radę pracowniczą i dwie wskazane przez organ założycielski.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa organizację i tryb przeprowadzania konkursu.

Art. 36. Dyrektora przedsiębiorstwa powołuje się na okres 5 lat lub na czas nieokreślony.

Art. 37. 1. Rada pracownicza może odwołać dyrektora przedsiębiorstwa po zasięgnięciu opinii organu założycielskiego. Organ założycielski przedstawia opinię w terminie jednego miesiąca od dnia zwrócenia się o opinię. Nieprzedstawienie opinii w powyższym terminie nie wstrzymuje postępowania w sprawie odwołania dyrektora.

2. Od decyzji rady pracowniczej, o której mowa w ust. 1, organowi założycielskiemu przysługuje prawo do zgłoszenia umotywowanego sprzeciwu w terminie dwóch tygodni od otrzymania zawiadomienia. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie decyzji.

3. W razie podtrzymania decyzji przez radę pracowniczą, organowi założycielskiemu przysługuje prawo wniesienia w ciągu siedmiu dni sprawy do sądu. Sąd w terminie czternastu dni wyznacza rozprawę.

4. W razie nieodwołania dyrektora przez radę pracowniczą w przypadkach uzasadniających rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia, a także z przyczyn, o których mowa w art. 42, dyrektora przedsiębiorstwa odwołuje organ założycielski.

5. Od decyzji, o której mowa w ust. 4, przysługuje radzie pracowniczej sprzeciw w trybie art. 63.

Art. 38. Jeżeli w stosunku do decyzji odwołującej dyrektora przedsiębiorstwa państwowego został zgłoszony sprzeciw, rozwiązanie stosunku pracy z odwołanym dyrektorem następuje w trybie i na zasadach określonych w art. 70—72 Kodeksu pracy po cofnięciu sprzeciwu przez organ, który go wniósł, albo oddaleniu przez sąd wniosku o uchylene decyzji (uchwały) o odwołaniu dyrektora.

Art. 39. 1. W wypadku odwołania dyrektora przysługuje odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

2. Odprawa nie przysługuje, gdy odwołanie nastąpiło:

- 1) na wniosek dyrektora,
- 2) z przyczyn uzasadniających rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika oraz z przyczyn, o których mowa w art. 42.

3. Odprawa nie przysługuje dyrektorowi uprawnionemu do otrzymania jednorazowej odprawy pieniężnej w związku z przejściem na emeryturę lub rentę.

Art. 40. 1. Czynności prawne w zakresie stosunku pracy dyrektora przedsiębiorstwa wykonuje organ uprawniony do powołania dyrektora.

2. Organ powołujący dyrektora przedsiębiorstwa państwowego proponuje warunki pracy i płacy osobom przystępującym do konkursu na dyrektora.

Art. 41. 1. Rada pracownicza uprawniona do powołania dyrektora może go zawiesić w czynnościach na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jeżeli dalsze pełnienie przez niego funkcji zagraża podstawowym interesom przedsiębiorstwa. Na okres zawieszenia rada pracownicza wyznacza tymczasowego kierownika przedsiębiorstwa.

2. Od decyzji o zawieszeniu służy dyrektorowi przedsiębiorstwa oraz organowi założycielskiemu sprzeciw w trybie art. 63. Wniesienie sprzeciwu nie wstrzymuje wykonania decyzji

3. W okresie zawieszenia dyrektor przedsiębiorstwa zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia oraz inne uprawnienia wynikające ze stosunku pracy.

Art. 42. 1. Dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, jego zastępca, główny księgowy, osoby zatrudnione na stanowiskach równorzędnych oraz członkowie rady pracowniczej nie mogą mieć udziałów lub akcji w podmiotach gospodarczych tworzonych przez to przedsiębiorstwo, a także pozostawać w nich w stosunku pracy, ani świadczyć pracy na ich rzecz na podstawie innego tytułu prawnego. Zakaz ten nie dotyczy członkostwa w radach nadzorczych.

2. Naruszenie przepisu ust. 1 jest podstawą odwołania ze stanowiska lub wypowiedzenia stosunku pracy. Przepisu

art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (Dz. U. Nr 24, poz. 123, z 1986 r. Nr 17, poz. 88, z 1987 r. Nr 33, poz. 181, z 1989 r. Nr 10, poz. 57, z 1990 r. Nr 17, poz. 99 i z 1991 r. Nr 2, poz. 6) nie stosuje się.

3. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów o szczególnych obowiązkach osób wykonujących kierownicze funkcje w podmiotach gospodarczych.

Art. 43. 1. Dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, jego zastępca, główny księgowy oraz osoby zatrudnione na stanowiskach równorzędnych mają prawo do prowizji od zysku przedsiębiorstwa państwowego, zwanej dalej „prowizją”.

2. Podstawę naliczania prowizji stanowi zysk bilansowy pomniejszony o podatek od wzrostu wynagrodzeń.

3. Kwota prowizji obciąża zysk bilansowy roku obliczeniowego, pomniejszony o podatek dochodowy, dywidendę i inne zobowiązania wobec budżetu oraz nagrody i premie z zysku.

4. Prowizja nie stanowi składnika wynagrodzenia.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady przyznawania prowizji oraz jakie osoby należy rozumieć przez osoby zatrudnione na stanowiskach równorzędnych.

Art. 44. Zastępcę dyrektora przedsiębiorstwa oraz głównego księgowego powołuje i odwołuje dyrektor przedsiębiorstwa za zgodą rady pracowniczej.

Art. 45. 1. Rada pracownicza przedsiębiorstwa może wystąpić do organu założycielskiego z wnioskiem o odwołanie dyrektora przedsiębiorstwa powołanego przez ten organ, jeżeli dyrektor:

- swoją działalnością poważnie narusza przepisy prawa,
- swoją nieprawidłową pracą powoduje, że przedsiębiorstwo nie osiąga zadowalających wyników gospodarczych.

2. Rada pracownicza może wystąpić do dyrektora przedsiębiorstwa z umotywowanym wnioskiem o odwołanie zastępcy dyrektora.

3. Organ, który otrzymał wniosek rady pracowniczej w sprawie określonej w ust. 1, zobowiązany jest w ciągu dwóch tygodni uwzględnić wniosek albo przeprowadzić postępowanie wyjaśniające. Jeżeli zarzuty w toku postępowania wyjaśniającego zostaną potwierdzone, organ założycielski obowiązany jest w ciągu siedmiu dni uwzględnić wniosek.

4. W wypadku rozbieżności stanowisk w odniesieniu do wyników postępowania wyjaśniającego rada pracownicza może zgłosić sprzeciw, który podlega rozpatrzeniu w trybie art. 63.

Rozdział 9

Mienie przedsiębiorstwa

Art. 46. 1. Organ założycielski wyposaża przedsiębiorstwo w środki niezbędne do prowadzenia działalności określonej w akcie prawnym o jego utworzeniu.

2. Przedsiębiorstwo, gospodarując wydzielonym mu i nabytym mieniem, zapewnia jego ochronę.

3. Przedsiębiorstwo państwowe zbywa środki trwałe w drodze publicznego przetargu.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady organizowania przetargu oraz warunki, w których dopuszcza się odstąpienie od przetargu.

Art. 47. Przedsiębiorstwo państwowe występuje w obrocie we własnym imieniu i na własny rachunek.

Art. 48. Organ założycielski nie może pozbawić przedsiębiorstwa państwowego składników wydzielonego mu lub nabytego przez przedsiębiorstwo mienia.

Art. 49. Z chwilą likwidacji przedsiębiorstwa mienie tego przedsiębiorstwa pozostałe po likwidacji przejmuje Skarb Państwa. O przeznaczeniu tego majątku decyduje organ założycielski zgodnie z ustawą o prywatyzacji przedsiębiorstw.

Rozdział 10

Przedstawicielstwo przedsiębiorstwa

Art. 50. 1. Do dokonywania czynności prawnych samodzielnie w imieniu przedsiębiorstwa państwowego upoważniony jest dyrektor. Zastępcy dyrektora oraz pełnomocnicy przedsiębiorstwa działają w granicach ich umocowania.

2. Jeżeli czynności prawne, dokonywane przez osoby określone w ust. 1, obejmują rozporządzanie prawem, którego wartość przekracza pięćdziesiąt milionów złotych, lub czynności te mogą spowodować powstanie zobowiązania przedsiębiorstwa do świadczenia o wartości powyżej pięćdziesięciu milionów złotych, do skuteczności oświadczenia woli wymagane jest współdziałanie co najmniej dwóch osób.

Art. 51. 1. Pełnomocników ustanawia i odwołuje dyrektor przedsiębiorstwa.

2. Udzielenie pełnomocnictwa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze przedsiębiorstw państwowych. Nie dotyczy to pełnomocnictwa do dokonywania poszczególnych czynności oraz ustanawiania pełnomocników procesowych.

Rozdział 11

Działalność przedsiębiorstwa

Art. 52. Plan wieloletni przedsiębiorstwa uchwała ogólne zebranie pracowników przedsiębiorstwa, a plan roczny — rada pracownicza przedsiębiorstwa, na wniosek dyrektora. Plan przedsiębiorstwa powinien uwzględniać możliwości i warunki działalności przedsiębiorstwa oraz interesy załogi.

Art. 53. Przedsiębiorstwo prowadzi działalność na zasadach racjonalnej gospodarki, samofinansowania oraz rachunku ekonomicznego.

Art. 54. 1. Przedsiębiorstwo prowadzi rzetelną rachunkowość oraz sporządza na jej podstawie bilans.

2. Bilans przedsiębiorstwa podlega weryfikacji przez państwowe organy kontroli na zasadach określonych w przepisach szczególnych.

Art. 55. 1. Przedsiębiorstwo państwowe może podjąć działalność w dziedzinie nie przewidzianej w akcie o jego utworzeniu.

2. Jeżeli podjęcie nowej działalności prowadzi do zaniechania lub znacznego ograniczenia działalności przewidzianej w akcie o utworzeniu przedsiębiorstwa, organ założycielski może zobowiązać przedsiębiorstwo do zaprzestania nowej działalności.

3. Podjęcie nowej działalności podlega ujawnieniu w rejestrze przedsiębiorstw państwowych.

Art. 56. 1. Dyrektor przedsiębiorstwa ma obowiązek zgłosić pisemnie radzie pracowniczej przedsiębiorstwa, bankowi finansującemu oraz organowi założycielskiemu, że przedsiębiorstwo prowadzi działalność gospodarczą ze stratą lub nie płaci dywidendy.

2. W wypadku określonym w ust. 1, na wniosek rady pracowniczej przedsiębiorstwa lub z własnej inicjatywy, organ założycielski powoła komisję w celu zbadania i oceny stanu gospodarczego przedsiębiorstwa i przedstawienia wniosków.

Art. 57. 1. Odrębne ustawy określają obowiązujące przedsiębiorstwo zasady:

- 1) planowania i sprawozdawczości statystycznej,
- 2) finansowania i opodatkowywania,
- 3) tworzenia i wykorzystywania funduszy,
- 4) ustalania cen.

2. Uprawnienia i obowiązki przedsiębiorstwa wynikają również z przepisów innych ustaw niż określone w ust. 1.

Rozdział 12

Nadzór nad przedsiębiorstwem państwowym

Art. 58. 1. Organ założycielski dokonuje kontroli i oceny działalności przedsiębiorstwa oraz pracy dyrektora.

2. Organ założycielski ma prawo władcze wkraczania w sprawy przedsiębiorstwa tylko w wypadkach przewidzianych przepisami ustawowymi.

Art. 59. Akt o utworzeniu przedsiębiorstwa może przewidzieć, że uprawnienia organu założycielskiego w zakresie nadzoru, określone w niniejszej ustawie, mogą być przekazane powołanej przez ten organ radzie nadzorczej.

Art. 60. 1. Organ założycielski ma prawo nałożyć na przedsiębiorstwo obowiązek wprowadzenia, do planu przedsiębiorstwa zadania lub wyznaczyć przedsiębiorstwu zadanie poza planem, jeżeli jest to niezbędne ze względu na potrzeby obrony kraju, w wypadku klęski żywiołowej bądź w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych.

2. W wypadku określonym w ust. 1 organ założycielski zapewnia przedsiębiorstwu środki niezbędne do wykonania nałożonego na przedsiębiorstwo zadania.

3. Wykonanie zadania następuje na podstawie umowy zawartej między przedsiębiorstwem a jednostką organizacyjną wskazaną przy nakładaniu zadania.

Art. 61. Organ założycielski, w razie stwierdzenia, że decyzja dyrektora jest sprzeczna z prawem, wstrzymuje jej wykonanie oraz zobowiązuje dyrektora do jej zmiany lub cofnięcia.

Art. 62. 1. Organ założycielski ma prawo zawiesić na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy dyrektora przedsiębiorstwa w jego czynnościach, gdy dopuszcza się on rażącego naruszenia prawa lub gdy dalsze pełnienie przez niego funkcji zagraża podstawowym interesom przedsiębiorstwa.

2. W razie zawieszenia dyrektora przedsiębiorstwa w czynnościach, organ założycielski wyznacza tymczasowego kierownika przedsiębiorstwa.

3. Rada pracownicza i dyrektor przedsiębiorstwa mogą w stosunku do decyzji określonych w ust. 1 i 2 zgłosić sprzeciw, który podlega rozpatrzeniu w trybie przewidzianym w art. 63.

4. Przepis art. 41 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 63. 1. Dyrektorowi przedsiębiorstwa oraz radzie pracowniczej przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu w stosunku do decyzji podjętych wobec przedsiębiorstwa przez organ sprawujący nad nim nadzór.

2. Sprzeciw wraz z jego uzasadnieniem wnosi się do organu, który decyzję wydał, w terminie siedmiu dni od daty jej przekazania. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie decyzji.

3. W razie podtrzymania decyzji przez organ, do którego został skierowany sprzeciw, dyrektorowi przedsiębiorstwa oraz radzie pracowniczej przysługuje prawo wniesienia w ciągu siedmiu dni sprawy do sądu. Sąd w terminie czternastu dni wyznacza rozprawę.

Art. 64. 1. W razie doznania szkody z powodu wykonania decyzji organu sprawującego nadzór, przedsiębiorstwo może żądać od tego organu odszkodowania.

2. Spory wynikłe na tle przepisu ust. 1 rozstrzyga sąd.

3. Z żądaniem odszkodowania może wystąpić dyrektor przedsiębiorstwa lub rada pracownicza przedsiębiorstwa.

Rozdział 13

Postępowanie naprawcze

Art. 65. Jeżeli przedsiębiorstwo nie płaci dywidendy, może być wszczęte w stosunku do niego postępowanie naprawcze.

Art. 66. 1. Wszczęcie postępowania naprawczego zarządza organ założycielski w porozumieniu z Ministrem Finansów i po zasięgnięciu opinii rady pracowniczej. Od tej decyzji nie przysługuje sprzeciw.

2. Wszczęcie postępowania naprawczego i jego zakończenie podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych.

3. Postępowanie naprawcze wprowadza się na czas oznaczony. W razie potrzeby czas ten może być przedłużony.

Art. 67. 1. Organ założycielski, zarządzając wszczęcie postępowania naprawczego, powołuje w przedsiębiorstwie komisję naprawczą.

2. W skład komisji naprawczej wchodzi: dwaj przedstawiciele rady pracowniczej przedsiębiorstwa, dwaj przedstawiciele Ministra Finansów, jeden przedstawiciel banków kredytujących przedsiębiorstwo oraz dwaj przedstawiciele organu założycielskiego. Przewodniczącym komisji wyznacza organ założycielski.

3. Organ założycielski odwoła członka komisji naprawczej na wniosek podmiotu, którego dany członek jest przedstawicielem.

4. Komisja naprawcza przestaje działać po zakończeniu postępowania naprawczego i przedstawieniu organowi założycielskiemu ostatecznego sprawozdania z przebiegu i wyników postępowania.

Art. 68. 1. Posiedzenia komisji naprawczej zwołuje jej przewodniczący z własnej inicjatywy, na żądanie organu założycielskiego, Ministra Finansów lub rady pracowniczej przedsiębiorstwa.

2. Tryb działania komisji naprawczej określa regulamin uchwalony przez komisję i zatwierdzony przez organ założycielski.

3. Zasady wynagradzania członków komisji naprawczych ustala Minister Finansów.

Art. 69. Z chwilą dokonania wpisu, o którym mowa w art. 66 ust. 2:

- 1) na komisję naprawczą przechodzą stanowiące kompetencje rady pracowniczej, z wyjątkiem kompetencji do delegowania i wnioskowania o odwołanie członków komisji,
- 2) uchwały stanowiące ogólnego zebrania pracowników (delegatów) stają się wiążące po zatwierdzeniu przez komisję naprawczą.

Art. 70. 1. Komisja naprawcza niezwłocznie odwołuje lub zawiesza dyrektora przedsiębiorstwa państwowego oraz powołuje na okres postępowania naprawczego tymczasowego kierownika przedsiębiorstwa.

2. Komisja naprawcza uchwała program naprawy przedsiębiorstwa, opracowany przy udziale tymczasowego kierownika przedsiębiorstwa.

3. Tymczasowy kierownik przedsiębiorstwa realizuje program naprawy przedsiębiorstwa pod nadzorem komisji naprawczej.

Art. 71. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo zapłaci dywidendę obligatoryjną bieżącą i zaległą, organ założycielski, w porozumieniu z Ministrem Finansów, wyda zarządzenie o zakończeniu postępowania naprawczego.

2. Organ założycielski, w porozumieniu z Ministrem Finansów, może wydać zarządzenie o zakończeniu postępowania naprawczego, jeżeli przedsiębiorstwo zapłaciło dywidendę obligatoryjną bieżącą, a stan przedsiębiorstwa rokuje nadzieję spłacenia dywidendy zaległej.

Art. 72. 1. Jeżeli komisja naprawcza uzna, że przedstawiony projekt programu lub dalsze wykonywanie programu nie rokuje naprawy przedsiębiorstwa, może wystąpić z wnioskiem o likwidację przedsiębiorstwa.

2. Jeżeli bezpośrednio po zakończeniu postępowania naprawczego przedsiębiorstwo nie zapłaci dywidendy bieżącej i zaległej, organ założycielski, w porozumieniu z Ministrem Finansów, postawi je w stan likwidacji.

Art. 73. Koszty postępowania naprawczego obciążają przedsiębiorstwo państwowe.

Art. 74. Uprawnienia Ministra Finansów, określone w niniejszej ustawie, wykonuje dyrektor właściwej izby skarbowej, w wypadku gdy funkcje organu założycielskiego pełni wojewoda.

Pojedyncze egzemplarze Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego można nabywać za gotówkę:

w Warszawie:

- w punkcie sprzedaży Urzędu Rady Ministrów, al. I Armii Wojska Polskiego 2/4 (tel. 29-61-73) — egzemplarze bieżące oraz z lat 1980—1990,
- w księgarni sądowej (gmach Sądów, al. Świerczewskiego 127, tel. 20-03-71 w. 377), w księgarniach: im. Stefana Żeromskiego, al. gen. K. Świerczewskiego 119/123 (tel. 20-46-28); Wydawnictw Ekonomicznych i Budowlanych, ul. Żurawia 1/3 przy pl. Trzech Krzyży (tel. 21-44-05) — egzemplarze bieżące oraz z roku 1990;

poza Warszawą — egzemplarze bieżące oraz z roku 1990:

- w punktach sprzedaży znajdujących się **w urzędach wojewódzkich** w: Białej Podlaskiej (ul. Brzeska 41), Białymstoku (ul. Mickiewicza 3/5), Bielsku-Białej (ul. Miczurina 2a), Bydgoszczy (ul. Jagiellońska 3), Kielcach (ul. IX Wieków Kielc 3), Krakowie (ul. Basztowa 22), Krośnie (ul. Bieszczadzka 1), Lesznie Wlkp. (pl. Kościuszki 4), Łodzi (ul. Piotrkowska 104), Opolu (ul. Piastowska 14), Ostrołęce (pl. Gen. Bema 3), Piotrkowie Trybunalskim (ul. Sienkiewicza 16a), Płocku (ul. Kolegialna 15), Przemyślu (ul. Rynek 26), Radomiu (ul. Żeromskiego 53), Sieradzu (ul. XX-Lecia PL 2), Skierniewicach (ul. Konstytucji 3 Maja 6), Suwałkach (ul. Lenina 13), Tarnobrzegu (ul. 1 Maja 4) i Włocławku (ul. 3 Maja 17);
- w punktach sprzedaży znajdujących się **w sądach** w: Białymstoku (ul. Marii Curie-Skłodowskiej 1), Bielsku-Białej (ul. Cieszyńska 10), Bydgoszczy (ul. Wały Jagiellońskie), Bytomiu (ul. Piekarska 1), Cieszynie (ul. Garncarska 8), Częstochowie (ul. Dąbrowskiego 23/35), Elblągu (ul. Trybunalska 25), Gdańsku (ul. Gen. K. Świerczewskiego 30), Gdyni (pl. Konstytucji 3), Gliwicach (ul. Powstańców 23), Gorzowie Wlkp. (ul. Mieszka I 33), Jeleniej Górze (ul. Wojska Polskiego 56), Kaliszu (al. Wolności 13), Katowicach (ul. Andrzeja 16/18), Kielcach (ul. Żeromskiego 26), Koninie (ul. Energetyka 5), Koszalinie (ul. Alfreda Lampego 34), Krakowie (ul. Przy Rondzie 7), Legnicy (ul. Złotoryjska 29), Lublinie (ul. Krakowskie Przedmieście 76), Łodzi (pl. Dąbrowskiego 5), Nowym Sączu (ul. Pijarska 3), Olsztynie (ul. Dąbrowszczaków 44), Opolu (pl. Thaelmanna 1), Ostrowie Wielkopolskim (ul. Sądowa 2), Poznaniu (ul. Młyńska 1a), Radomiu (ul. Nowotki 10), Rzeszowie (pl. Gwardii Ludowej 3), Słupsku (ul. Bolesława Bieruta 13), Szczecinie (ul. Kaszubska 42), Świdnicy (pl. Grunwaldzki 14), Tarnowie (ul. Dąbrowskiego 29), Toruniu (ul. Fosa Staromiejska), Wrocławiu (ul. Sądowa 1), Zamościu (ul. Akademicka 1), Zielonej Górze (pl. Słowiański 1).

Egzemplarze bieżące oraz z lat ubiegłych można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa P-1.

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa, P-1, niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Wydawca: Urząd Rady Ministrów

Redakcja: Biuro Prawne, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3, P-29.

Organizacja druku i kolportaż: Wydział Wydawnictw, 00-979 Warszawa, ul. Powsińska 69/71, P-1, tel. 42-14-78 i 694-67-50, teleks 825944 WW, telefaks 428222 i 22-428222.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.